

Súd: Okresný súd Michalovce
Spisová značka: 2P/83/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7712203907
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Levkušová
ECLI: ECLI:SK:OSMI:2012:7712203907.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Michalovce vo veci starostlivosti o maloletej L. E., nar. X.X.XXXX, toho času umiestneného v Detskom domove S. U., v konaní zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Michalovciach, dieťa rodičov matky E. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXX a otca Q. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXX, prechodne T. A. XXX/X, XXX XX N. nad A. , v konaní o nariadení ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Nariaďuje u maloletej L. E., nar. XX. XX. XXXX ústavnú starostlivosť s jej realizáciou do C. domova S. U..

Matku a otca súd zaväzuje prispievať na výživu maloletej každého jedného minimálnym výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na jedno nepľnoleté, nezaopatrené dieťa, vždy do 15 dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet C. domova S. U., odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Predbežným opatrením vydaným Okresným súdom Michalovce, č.k. 2P263/2011 zo dňa 12.10.2011 bola maloletá L. E. umiestnená do C. domova S. U..

Podľa § 81 ods.1 O.s.p. aj bez návrhu môže začať súd konanie vo veciach starostlivosti o maloletých, konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia alebo držania v ústave zdravotníckej starostlivosti, konanie o spôsobilosti na právne úkony, opatrovnícke konanie, konanie o vyhlásenie za mŕtveho, konanie o dedičstve a ďalšie konanie , kde to pripúšťa zákon.

Uznesením Okresného súdu Michalovce č.k. 2P/83/2012 zo dňa 22.2.2012 začal súd konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti z úradnej moci .

Súd vykonal dokazovanie v neprítomnosti otca, výsluchom matky, kolízneho opatrovníka, kde bol zistený nasledujúci skutkový stav:

Matka súdu uviedla, že súhlasí, aby bola jej maloletej dcére nariadená ústavná starostlivosť. Okrem maloletej L. má ďalšie dve maloleté deti, a to E. a J.. O maloletú L. sa nevie postarať nemá na to vytvorené vhodné podmienky. Býva v prístavbe rodinného domu, ktorý pozostáva len z kuchyne a jednej izby. Je tam veľmi slabá hygiena bývania, nie je tam zavedená ani elektrická energia. Nemá ani vodu, kúri v piecke, na ktorej pripravuje aj stravu. Starostlivosť o maloletú L. nezvláda a podľa názoru matky je vhodnejšie maloletej nariadiť ústavnú starostlivosť.

Poberá rodičovský príspevok vo výške 194,- €, rodinné prídavky poberá na päť maloletých detí vo výške 110,- € mesačne a taktiež poberá aj dávku v hmotnej núdzi vo výške 190,- €. Iný príjem nemá. Čo sa týka určenia výšky výživného navrhla, aby je súd určil minimálne výživné, vzhľadom k tomu, že poberá len sociálne dávky a iný príjem nemá

Kolízny opatrovník navrhol nariadiť ústavnú starostlivosť a určiť vzhľadom k príjmu rodičov minimálne výživné.

Z návrhu na vydanie predbežného opatrenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Michalovce doručenému na tunajší súd dňa 7.10.2011 vyplýva, že dňa 30.9.2011 im Neonatologické odd. Š. Kukuru Michalovce, a. s. oznámilo, že maloletá E. L. je po narodení umiestnená na ich oddelení. Matka maloletého dieťaťa, E. E., bola informovaná, že dieťa môže byť prepustené domov. Dňa 28.9.2011 matka oznámila, že dieťa domov nezoberie a je potrebné umiestniť ho do dojčenského zariadenia. Matka maloletej L., E. E. je na rodičovskej dovolenke. Poberá rodičovský príspevok vo výške 95,10 Eur, dávku hmotnej núdzi - 112,20 Eur, prídavky - 88,04, obecný úrad je osobitný príjemca prídavkov vo výške 22,01 Eur. Na rodnom liste je uvedený otec dieťaťa Q. E.. Matka maloletej uviedla, že s ním už dlho nežije a dňa 29.3.2011 pod č.k. 11 C 307/2002 - 121 bolo na Okresnom súde v Ústi nad Labem ich manželstvo rozvedené, rozsudok nadobudol právoplatnosť 22.5.2011.

Rodinu maloletej L. vedie Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Michalovce v evidencii od roku 2000 z dôvodu, že matka mal. žiadala o spísanie návrhu na zverenie detí do svojej starostlivosti, lebo s otcom maloletej nežila v spoločnej domácnosti. Maloletá L. má osem súrodencov. Jej sestra E. E., nar. XX.X.XXXX bola zverená do pestúnskej starostlivosti, lebo matka sa o ňu odmietla starať. Ostatné deti sú v starostlivosti matky mal. L.. Matka žije v družskom vzťahu s E. C.. Uviedla nám, že biologickým otcom mal. L. je jej druh.

Dňa 6.10.2011 úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vykonal šetrenie v rodine E.. Bolo zistené, že rodina býva v prístavbe rodinného domu, ktorá pozostáva z kuchyne a jednej izby. Hygiena bývania je na slabej úrovni. Nie je tam zavedená elektrická energia ani voda. V piecke, na ktorej pripravujú stravu, kúria tuhým palivom. V čase šetrenia druh matky, E. C., nebol doma. Matka tvrdila, že pred týždňom sa pohádali a druh ju opustil a ona sama sa nemôže postarať o maloletú L., lebo vo svojej starostlivosti má ešte dve najmenšie deti z rodiny, a to: E. E., nar. X.X.XXXX a J. E., nar. XX.X.XXXX. Ani na naliehanie kolízneho opatrovníka a susedov, ktorí jej hovorili, že jej pomôžu, matka nemala záujem postarať sa o maloletú L.. Tvrdila, že nemá vhodné podmienky, ani silu pre výchovu ďalšieho dieťaťa. Matka jednoznačne, a to opakovane pred sociálnym pracovníkom, odmietla sa o dieťa, po jeho prepustení, postarať, odmietla sa vôbec baviť na tému maloletej so sociálnym pracovníkom. Najbližšia rodina matky, aj biologického otca, požíva veľmi nízky sociálny status. Je nepravdepodobné, že by vedeli príbuzný vytvoriť podmienky pre mal. Evu. Z tejto rodiny už bolo dieťa vyňaté a umiestnené v NRS. Spôsob života, rozumová úroveň, postavenie matky i rodiny, ťarcha starostlivosti o deti, ktorá vo veľkej miere spadá na matku mal. sú dôvodmi, prečo návrat dieťaťa do rodiny nie je možný, a bol by reálnym ohrozením na jeho živote a zdraví.

Podľa § 54 ods.2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave, alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nie je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočne bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým súd nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým súd nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery, je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že maloletá je t.č. umiestnená v Detskom domove v S. U., a to na základe predbežného rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 2P/263/2011 zo dňa 12.10.2011. Vzhľadom na vyjadrenie kolízneho opatrovníka súd mal za to, že doterajšie podmienky u matky sú nevyhovujúce k tomu, aby mohla riadnym spôsobom zabezpečiť starostlivosť a všetky potreby maloletej, a aj vzhľadom na doterajší nezáujem rodičov počas jej umiestnenia v Detskom domove S. U. bola u maloletej nariadená ústavná starostlivosť.

Vzhľadom na nariadenie ústavnej starostlivosti súd rodičom určil výživné v minimálnej výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa s tým, že t.č. to predstavuje čiastku 26,00 EUR, ktorú sumu matka ako aj otec boli zaviazaní uhrádzať na účet C. domova v S. U.. Pri určení výšky výživného súd prihliadol na zárobkové a majetkové možnosti rodičov maloletých, ako aj k potrebám maloletých detí pretože pre súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozhodnutia a preto rozhodol tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku. V budúcnosti, keby došlo k zmene pomerov na strane rodičov alebo maloletých detí majú títo možnosť domáhať sa zmeny rozhodnutia, týkajúcej sa výšky výživného.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach v 3. exemplároch. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, a čoho sa odvolateľ domáha.(§ 205 ods. 1 O. s. p.)

Odvolanie proti rozhodnutiu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť iba niektorým z dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O. s. p.:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.